

Juhis toitumisoostajale ja -terapeutile, 2026

ISIKUANDMETE KAITSE SEADUSE RAKENDAMINE TOITUMISSPETSIALISTI TÖÖS

ISIKUANDMETE KAITSE SEADUS EESTIS

Isikuandmete töötlemisel tuleb lähtuda Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärusest (GDPR) ning Eesti isikuandmete kaitse seadusest. Loe detailsemalt: [Isikuandmete kaitse seadus–Riigi Teataja](#)

Seadus on võetud vastu eesmärgiga kaitsta kõiki Euroopa Liidu füüsiliste isikute andmeid ning tagada füüsilistele isikutele kontroll oma isikuandmete töötlemise üle. Eesmärk on **kaitsta isikuandmete töötlemisel füüsilise isiku põhiõigusi ja -vabadusi**, eelkõige õigust eraelu puutumatusel.

Seaduse nõuete täitmist kontrollib Andmekaitse Inspeksioon ning nõuete rikkumise korral võib Andmekaitse Inspeksioon rakendada järelevalvemeetmeid, sealhulgas määrata trahve.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

Isikuandmete töötlemine on: isikuandmete kogumine, salvestamine, säilitamine ja avalikustamine; juurdepääsu võimaldamine isikuandmetele; päringute teostamine ja väljavõtete tegemine; isikuandmete kasutamine, edastamine, kustutamine või hävitamine jne.

Isikuandmete töötlemine peab tuginema õiguslikule alusele (nt andmesubjekti nõusolek, kliendiga sõlmitud teenuse osutamise leping või seadusest tulenev kohustus).

ANDMESUBJEKT on isik, kelle isikuandmeid töödeldakse.

- Kui laps on noorem kui 13-aastane, on isikuandmete töötlemine lubatud üksnes sellisel juhul ja sellises ulatuses, milleks on nõusoleku andnud lapse seaduslik esindaja.
- Isikuandmeid võib andmesubjekti nõusolekuta töödelda akadeemilise, kunstilise ja kirjandusliku eneseväljenduse eesmärgil ning neid avalikustada, kui see ei kahjusta ülemäära andmesubjekti õigusi.
- Andmesubjekti nõusolekuta võib teadusuuringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda andmesubjekti kohta käivaid andmeid üksnes kodeeritud kujul.

Andmekaitse ei laiene anonüümsele teabele, s.o teave, mis ei ole seotud tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga; see ei laiene isikuandmetele, mis on muudetud anonüümseks sellisel viisil, et andmesubjekti ei ole võimalik tuvastada või ei ole enam võimalik tuvastada.

ISIKUANDMED

Isikuandmed on mis tahes teave **üheselt tuvastatud või tuvastatava elava üksikisiku** kohta. Isikuandmed on ka erinevat laadi andmed, mis võivad kokku kogutult tuua kaasa konkreetse isiku üheselt tuvastamise, **sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on esitatud**.

Kui isikuandmed on muudetud mitteidentifitseeritavaks, krüpteeritud või **pseudonümiseeritud**, kuid neid saab kasutada isiku uuesti tuvastamiseks, jäävad need isikuandmeteks ja kuuluvad õigusakti reguleerimisalasse.

Isikuandmete näited allika: <https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/reform/what-personal-data-et#isikuandmete-n%C3%A4ited> alusel:

- Nimi ja perekonnanimi
- Kodune aadress
- E-posti aadress (milles on inimese ees- või perekonnanimi)
- ID-kaardi number
- Asukohateave (nt mobiiltelefoni asukohateabe võimalus)
- IP-aadress
- Küpsisega identifikaator
- Telefoni identifikaator reklaami jaoks
- Haigla või arsti valduses olevad andmed, mis võivad olla isikut üheselt tuvastava sümboli kujul

Isikuandmeteks ei loeta ettevõtte registrikoodi, ettevõtte e-posti aadressi, kus ei ole isiku nime (näiteks info@ettevõtte.com), ega anonüümseks muudetud andmeid.

NÕUSOLEKU ANDMINE ANDMETE KOGUMISEKS JA TÖÖTLEMISEKS

Nõusolek tuleks anda selge kinnitusena - näiteks kirjaliku kinnituse vormis, sealhulgas elektroonilisel teel või suulise avaldusena, millega andmesubjekt annab vabatahtlikult, konkreetselt, teadlikult ja ühemõtteliselt nõusoleku teda puudutavate isikuandmete töötlemiseks.

Nõusolek peaks hõlmama kõiki samal eesmärgil või samadel eesmärkidel tehtavaid isikuandmete töötlemise toiminguid. Kui töötlemisel on mitu eesmärki, tuleks nõusolek anda kõigi kohta.

Nõusolekus peavad olema selgelt määratletud andmed, mille töötlemiseks luba antakse, andmete töötlemise eesmärk ning isikud, kellele andmete edastamine on lubatud, samuti andmete kolmandatele isikutele edastamise tingimused ning andmesubjekti õigused tema isikuandmete edasise töötlemise osas. Vaikimist või tegevusetust nõusolekuks ei loeta. Nõusolek võib olla osaline ja tingimuslik.

Enne andmesubjektilt isikuandmete töötlemiseks nõusoleku küsimist peab isikuandmete töötleja andmesubjektile teatavaks tegema isikuandmete töötleja või tema esindaja nime ning isikuandmete töötleja aadressi ja muud kontaktandmed. Kui isikuandmeid töötlevad vastutav töötleja ja volitatud töötleja, siis tehakse teatavaks või kättesaadavaks vastutava ja volitatud töötleja või nende esindajate nimed ning vastutava ja volitatud töötleja aadressid ja muud kontaktandmed.

Nõusoleku võib andmesubjekt igal ajal tagasi võtta.

ANDMESUBJEKTI ÕIGUSED

Andmesubjektile on õigus:

- tutvuda enda kohta kogutud isikuandmetega
- nõuda ebaõigete andmete parandamist
- nõuda andmete kustutamist või töötlemise piiramist

- võtta antud nõusolek igal ajal tagasi
- esitada kaebus Andmekaitse Inspeksioonile

Isikuandmete rikkumise (nt andmete lekkimise või valele isikule edastamise) korral tuleb olukord üle vaadata ning vajadusel teavitada Andmekaitse Inspeksiooni.

OLULISED ASPEKTID TOITUMISNÕUSTAJA/TOITUMISTERAPEUDI TÖÖS SEoses ISIKUANDMETE KAITSEGA

Kasulik on tutvuda Andmekaitse Inspeksiooni dokumendiga: Infoturve ja isikuandmete kaitse väikeettevõttes: [infoturve ja isikuandmete kaitse väikeettevõttes.pdf \(aki.ee\)](https://aki.ee/infoturve-ja-isikuandmete-kaitse-vaikeettevottes.pdf)

Vasta järgmistele küsimustele ja kirjelda, kuidas tagad enda väikeettevõttes isikuandmete kaitstuse

MISSUGUSEID ISIKUANDMEID TÖÖTLED?

Eesnimi ja perekonnanimi

Sugu

Isikukood ja/või sünniaeg

Elukohaandmed, aadressiandmed

Kontaktandmed

Andmed tervise seisundi kohta (eriliigilised isikuandmed)

Tervise seisundit puudutavad andmed kuuluvad eriliigiliste isikuandmete hulka ning nende töötlemisel tuleb rakendada kõrgendatud turvameetmeid

Teostatud uuringuid kajastavad andmed

ISIKUANDMETE ALLIKAD:

Isiku ütlused

Vastuvõtule registreerimise vorm

Isiku tervislikku seisundit kirjeldavad dokumendid

ISIKUD VÕI NENDE KATEGOORIAD, KELLELE ON ANDMETE EDASTAMINE LUBATUD

Isikuandmete edastamine toimub ainult kliendi nõusoleku alusel või juhul, kui see tuleneb seadusest, näiteks tervishoiuteenuse osutajad, uurimisorganid või riigiasutused seadusest tulenevatel juhtudel.

DIGITAALNE TURVALISUS

Isikuandmete kaitseks kasutatakse tugevaid parooli, võimalusel kaheastmelist autentimist ning ajakohast viirusetõrjet. Elektroonilisi andmeid sisaldavad seadmed peavad olema kaitstud volitamata ligipääsu eest.

ISIKUANDMETE SÄILITAMISE TÄHTAEG:

Isikuandmeid säilitatakse ainult nii kaua, kui see on vajalik teenuse osutamiseks, seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks või võimalike õigusvaidluste lahendamiseks.

RUUMIDE JA SEADMETE TURVALISUSE TAGAMINE

1. Kirjelda, kuidas on tagatud ligipääs isikuandmete töötlemise ruumidesse (juhendid, eeskirjad, töölepingud)?
2. Kirjelda, kuidas on reguleeritud koristaja(te) ja/või tehniliste töötajate pääs eriliigiliste isikuandmete töötlemise ruumidesse? Kas eriliigiliste isikuandmete töötlemise ruumide kohta kehtib alati nn "suletud uste ja akende poliitika" ehk ruumi ukсед on lukustatud ning aknad on suletud, kui kedagi ruumis ei viibi, sh ka hetkelisel väljumisel.
3. Kirjelda, millega tagatakse, et vastuvõturuumist ning teistest avalikest ruumidest puudub pääs ilma volitusteta isikutel eriliigiliste isikuandmete töötlemiseks kasutatavatesse ruumidesse?
4. Kas ruumid, kus töödeldakse isikuandmeid, on varustatud valvesignalisatsiooniga ning on kontrolli all ka pärast tööaja lõppu?
5. Kas ruumid, kus töödeldakse isikuandmeid, on varustatud valve ja tuletõrjesignalisatsiooniga?

DOKUMENTIDE JA ANDMEKANDJATE TURVE

Eesmärgiga ära hoida andmete omavoliline lugemine, kopeerimine ja muutmine:

1. Kirjelda, milliseid andmekandjaid kasutad eriliigiliste isikuandmete töötlemisel.
  - a. Kus ja kuidas hoitakse isikuandmetega paberdokumente?
  - b. Kus ja kuidas hoitakse isikuandmetega teisaldatavaid andmekandjaid?
2. Kas kasutate viirus- ja nuhkvaratõrje programme?
3. Kas sisevõrgu kaitse internetiga või kolmanda poole võrguga on tagatud?
4. Kas on olemas infosüsteemi andmete varukoopiate tegemise alane strateegia?